

Coord.: Pr. prof. dr. Constantin Necula

Autor: Elena Marianuc

**CAIET DE STUDIU
ȘI ACTIVITĂȚI PRACTICE
RELIGIE – CULETUL ORTODOX**

Clasa a X-a

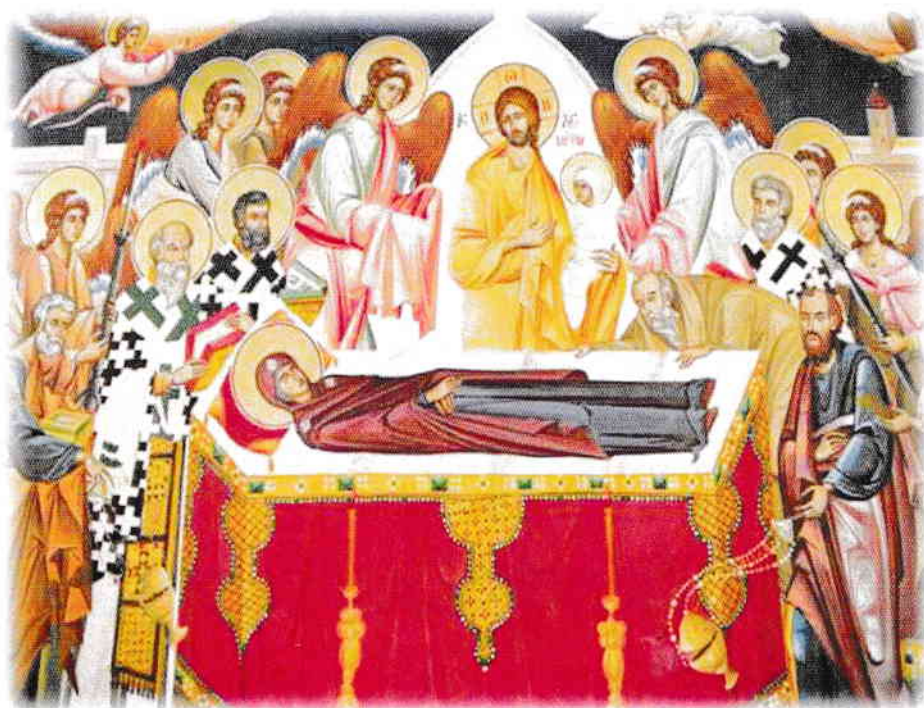
Test de recapitulare	6
CAP. I – ÎNVĂȚĂTURĂ DE CREDINȚĂ DOGMATICĂ	10
1. Cinstirea sfințelor moaște	11
2. Cinstirea sfințelor icoane	14
3. Cinstirea sfintei cruci	17
4. Respectul față de cele sfinte.....	20
Catehism ortodox.....	26
CAP. II – RĂIREA ÎNVĂȚĂTURII CREȘTINE. MORALĂ CREȘTINĂ	29
1.a. Legea morală a Vechiului Testament (Decalogul)	30
1.a. Legea morală a Vechiului Testament (Decalogul)	32
1b. Legea morală a Noului Testament – Fericitirile (Predica de pe munte).....	36
2a. Libertate și opțiune. Virtute și păcat	39
2b. Conștiința morală- glasul lui Dumnezeu în om	42
CAP. III – EXPRIMAREA ÎNVĂȚĂTURII CREȘTINE	47
1. Locașurile de cult ale creștinilor apariție și dezvoltare în contextul culturii universale	48
2. Stiluri arhitecturale reprezentative (în lume și în țară)	50
2a. Stiluri arhitecturale românești	52
CAP. IV – SPIRITUALITATE ȘI VIAȚĂ CREȘTINĂ	56
1. Iubire și dreptate	57
2. Rugăciune și reconciliere.....	60
CAP. V – RELIGIILE LUMII	66
1. Hinduismul	67
2. Budismul.....	68
3. Confucianismul.....	69
CAP. VI – ORTODOXIE ȘI CULTURĂ NAȚIONALĂ	72
1. Sfântul Ierarh Varlaam	73
2. Sfântul Ierarh Dosoftei.....	74
3. Sfântul Antim Ivireanul	77
CAP. VII – CREȘTINISMUL ȘI PROVOCĂRILE LUMII CONTEMPORANE	83
1. Superstiția și magia.....	84
2. Astrologia și numerologia.....	87
Să aflăm mai multe.....	89
Sărbătoarea Nașterii Domnului.....	94
Sărbătoarea Învierii	100

Să cântăm împreună.....	105
Finalul celui de-al doilea an de liceu	108
BIBLIOGRAFIE.....	109

VACANȚĂ FRUMOASĂ!!!

ÎNVĂȚĂTURĂ DE CREDINȚĂ

DOGMATICĂ

Icoana *Adormirea Maicii Domnului* – 15 august

Relația omului cu Dumnezeu

1. Cinstirea sfințelor moaște
2. Cinstirea sfințelor icoane
3. Cinstirea sfintei cruci
4. Respectul față de cele sfinte

1. Cinstirea sfințelor moaște

„Eu sunt învierea și viața; cel ce crede în Mine, chiar dacă va muri, va trăi. Și oricine trăiește și crede în Mine nu va muri în veac”

(Ioan. 11, 25-26)

Prin Întruparea, Jertfa pe Cruce și Învierea Sa, Domnul nostru Iisus Hristos a ridicat firea umană din blestemul păcatului strămoșesc, dându-i posibilitatea îndumnezeirii, a sfințeniei. De această sfințenie se împărtășește întreaga fire a omului, trup și suflet. Prin moarte, trupul se desparte de suflet, se întoarce în pământul din care a fost făcut, se descompune, iar sufletul se duce la Dumnezeu, Cel Care l-a creat. Această realitate este puțin diferită în cazul sfinților. Harul lui Dumnezeu, ce lucrează prin sfinți, nu dispăre odată cu trecerea sfântului la cele veșnice, ci se manifestă în continuare prin binefacerile oferite, prin sfintele moaște, prin neputrezirea și buna mireasmă a rămășițelor trupești ale sfântului, ca semn al sfințeniei acestuia.

Moaștele sfinților au fost cinstite întotdeauna de cei ce cred în Dumnezeu, ca niște odoare de mare preț. Astfel găsim mărturii atât în VT (IV Reg. 13, 20-22; Înțelepciunea lui Isus Sirah 49, 11; Psalmi 33, 19) cât și în NT (Ioan 11, 25; I Cor. 3, 16-17). În Biserica primară, Sfânta Liturghie era săvârșită pe mormintele martirilor, iar în prezent, sfintele altare au la baza lor îngropate moaște de sfinți martiri. Cinstirea moaștelor sfinților nu este idolatrie, este încrederea totală în atotputernicia lui Dumnezeu, credința în Harul Său ce face posibilă îndumnezeirea omului. Cinstind sfintele moaște, credincioșii simt o legătură personală, specială, cu sfinții și prin ei cu Dumnezeu, Care este Cel ce săvârșește minunile. Trebuie să facem o distincție clară între Sfintele Moaște și conservarea/mumificarea unor trupuri. Și unele și altele sunt neputrezite. Se știe că în cazul Sfintelor Moaște nu contribuie nici un om la această stare, lucru dovedit și de faptul că ele mai au unele calități pe care cele mumificate nu le au: o mireasmă divină și sunt făcătoare de minuni. În creștinism, primul martir al lui Hristos, Sf. Ștefan, este prima dovadă de sfinte moaște. Pe teritoriul țării noastre s-au descoperit la Niculițel, în Dobrogea, Sf. Moaște ale mucenicilor Zoticos, Attalos, Kamasis și Filippos. Cinstirea sf. moaște se face prin pelerinaje la acestea, zidirea de biserici, închinăciuni la raclele sfinților și procesiuni pentru anumite trebuințe (ploaie, sănătate, pace, etc). **„Înțelepciunea înalță capul celui smerit și-l face să șadă între cei mari.”** (Cartea înțelepciunii lui Isus, fiul lui Sirah/ Ecclesiasticul 11, 1)

LIBRIS | We know books

3. Caută și află unde se găsesc moaștele următorilor sfinți, perioada în care au trăit, activitatea lor principală:

- a. Sfânta Tatiana
- b. Sfântul Iosif cel Nou de la Partoș
- c. Sfântul Ioan cel Nou de la Suceava
- d. Sfântul Andrei Șaguna
- e. Sfinții Martiri și Mărturisitori Năsăudeni
- f. Sfântul Dimitrie cel Nou
- g. Sfânta Cuvioasă Parascheva
- h. Sfânta Teodora de la Sihla
- i. Sfântul Constantin Brâncoveanu
- j. Sfântul Grigorie Decapolitul
- k. Sfântul Ghelasie de la Râmeț
- l. Sfânta Filoftea

4. Privim, ascultăm și reținem:

 3 MINUTE DIN ORA DE RELIGIE | SFINȚII MARTIRI
BRÂNCOVENI | 16 AUGUST |

https://www.youtube.com/watch?v=HH_sT0pSf4U

 BALADA SFINȚILOR MARTIRI BRÂNCOVENI

<https://www.youtube.com/watch?v=gYvpGBQi374>

„Vine ceasul în care toți cei din morminte vor auzi glasul Lui. Și vor ieși cei ce au făcut cele bune, spre învierea vieții, iar cei ce au făcut cele rele, spre învierea osândirii” (Ioan 5, 28-29)

„Pe Dumnezeu nimeni niciodată nu L-a văzut; Fiul Cel Unul-Născut, L-a făcut cunoscut” (Ioan 1, 18)

Icoană (gr. eikon, lat. imago) = chip, reprezentare a unei persoane sfinte; imagine sacră a Lui Iisus Hristos, a Maicii Sale, a sfinților;

Contemplând interiorul bisericilor ortodoxe nu ne simțim singuri. Suport pentru meditație, icoanele duc la contemplarea celor nevăzute. Manifestarea văzută a ceea ce nu se poate vedea, icoana este mijlocul prin care suntem conduși spre sfințenie, este o reprezentare perceptibilă a divinului. Toată iconografia din interiorul bisericilor reprezintă biblia în imagini.

Sfântul Ioan Damaschin descrie înrâurirea icoanelor asupra sufletelor astfel: „Nu am prea multe cărți și nici timp liber pentru a citi; intru însă în Biserică, spitalul obștesc al sufletelor, înăbușit ca de niște spini; podoaba picturii mă atrage să mă uit, îmi desfătează vederea ca o livadă, și, pe nesimțite slava lui Dumnezeu pătrunde în suflet. Am primit răbdarea mucenicului, răsplata cununilor și mă aprind ca prin foc cu dorința de a-l imita”.

Biserica Ortodoxă prăznuiește în prima Duminică a Postului Mare, biruința asupra iconoclasmului (a luptei împotriva sfintelor icoane) și restabilirea cultului icoanei, în urma hotărârilor Sinodului al VII-lea Ecumenic de la Niceea din anul 787. Icoana are rol catehetic – învață și educă. Prin intermediul ei, creștinii învață și cunosc viața Mântuitorului, faptele și învățăturile Sale, viețile sfinților, etc. Ele sunt un mijloc de trezire, de întreținere și de întărire a vieții religioase. Toată iconografia din interiorul bisericilor reprezintă biblia în imagini.

Iconografia s-a născut în ziua în care Domnul nostru Iisus Hristos și-a șters fața cu o pânză, dată de tânăra Varvara pe drumul Golgotei, imprimându-și pe aceasta chipul Său dumnezeiesco-uman. Potrivit tradiției, primul iconar este Evanghelistul Luca ce a pictat chipul Maicii Domnului și pe cele ale Sfinților Apostoli Petru și Pavel. Creștinii nu se închină lemnelor sau vopselelor, materialului din/pe care e confecționată icoana, ci persoanelor reprezentate pe icoană. Ea nu-l afirmă pe autor, ca în cazul unui tablou, ci redă realitatea dumnezeiască, dezvăluie lumea de dincolo de moarte, Împărăția lui Dumnezeu.

Aplicații: We know

1. Pentru aprofundarea cunoștințelor să vizionăm împreună:

De ce cinstim Sfintele Icoane??? Pe intelesul tuturor

<https://www.youtube.com/watch?v=CDrLsCkPI0k>

A fost montată icoana Maicii Domnului „Platytera” la Catedrala Națională

<https://www.youtube.com/watch?v=Tiz0xB9SF3A>

Lumina din Icoană. Iconar și artist

<https://www.youtube.com/watch?v=V9EIlbfXbWU>

Pictarea Icoanei

<https://www.youtube.com/watch?v=eGbdIba7oTg>

2. În urma vizionării materialelor indicate la punctul 1, discutați cu colegul/colega de bancă despre importanța și simbolistica icoanei în viața creștinilor. Scrie concluziile principale ale discuției.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Cercetați, aflați și scrieți informații despre o icoană recunoscută, aflată în țara noastră sau în bisericile ortodoxe din alte țări.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. Colorează icoana cu Maica Domnului și Pruncul Iisus, respectând codul de culori specifice:

IC. XC.

Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluiește-mă!!!